

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

1. Kavandatav tegevus

1.1. Tegevuse iseloom ja maht

GRK Eesti AS¹ esitas 19.03.2023 Keskkonnaametile² täiendatud vee erikasutuse keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*) taotluse³, millega taotletakse luba Viljandi maakonnas Viljandi vallas Vaibla külas asuvale Jõesuu kinnistule (registriosa nr 3044239, katastritunnus 32802:004:0035), Võrtsjärve⁴ väljavooluks oleva Emajõe⁵ (katastritunnus 17101:001:1382) vasakule kaldale slipi rajamiseks (edaspidi *taotlus*). Slipi rajamiseks on kavas süvendada Emajõe mahus 470 m³ ning paigutada Emajõkke tahkeid aineid mahus ligikaudu 350 m³. Veeseaduse § 187 p 8 alusel on keskkonnaluba vajalik, kui süvendatakse veekogu või paigutatakse veekogu põhja süvenduspinnast mahuga alates 100 m³, veeseaduse § 187 p 10 kohaselt on keskkonnaluba vajalik, kui paigutatakse veekogusse tahkeid aineid mahuga alates 100 m³.

Ehitustööde tellijaks on Viljandi Vallavalitsus⁶, töid teostatakse 28.11.2022 Viljandi Vallavalitsuse ja GRK Eesti AS vahel sõlmitud töövõtulepingu nr 15-1/545 alusel. Lepingu objektiks on väikehanke „Jõesuu randumisalale slipi ehitamine ja infostendi paigaldamine“ (viitenumber 256104) hankedokumentides kirjeldatud tööde teostamine koos kõikide nimetatud tööde teostamiseks vajalike materjalide, ehitustoodete ja -konstruktsioonide hankimisega ning toimingute teostamisega, mis on vajalikud objekti kasutusloa hankimiseks, samuti ehitustööde päevikute, kaetud tööde aktide, töökoosolekute protokollide, teostusjooniste, ehitise hooldus ja kasutusjuhendite jmt koostamisega, arvestades seejuures kõiki õigusaktidega kehtestatud nõudeid, mis on vajalikud kasutusloa hankimiseks. Töövõtulepingu alusel on töö teostamise tähtaeg koos kasutusloa taotluse esitamisega Viljandi Vallavalitsusele lepingu sõlmimisest 10 kuud, s.o. 28.10.2023.

Tööde teostamisel lähtutakse Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ⁷ poolt koostatud põhiprojektist „Jõesuu randumisala“ (töö nr 2021013; edaspidi *põhiprojekt*). Kavandatavate tööde eesmärgiks on rajada uus slipp paatide vette laskmiseks ja veest välja võtmiseks. Põhiprojektis on käsitletud ka parkla, ligipääsu tee, laudtee ja ujuvakai rajamist, kuid taotluse alusel ehitatakse vaid slipp. Selleks on vaja teostada väljakaeve slipi konstruktsioonide paigaldamiseks. Väljakaeve teostamiseks rajatakse väljakaeve ala kõrvale väljakaevatavast pinnasest ajutised pinnasevallid

¹ Registrikood 12579850, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Riia tn 142, 50411

² Registrikood 70008658, aadress Pärnu maakond, Pärnu linn, Pärnu linn, Roheline tn 64, 80010

³ Taotlus nr T-KL/1016396-2, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 19.03.2023 dokumendi nr DM-123308-4 all, menetlus nr M-123308

⁴ Registrikood VEE2083800

⁵ Registrikood VEE1023600

⁶ Registrikood 75038606, aadress

Viljandi maakond, Viljandi linn, Kauba tn 9, 71020

⁷ Registrikood 10696600, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Side tn 4-1, 50107

tõkestamaks vee tungimist kaevikusse. Kaevikust vee välja pumpamiseks kasutatakse veepumpasid, veepumba võimsus ja arv otsustatakse tööde käigus jooksvalt. Tööd teostatakse madalveeperioodil, väljaspool kalade kudemisaega. Kaeveala piiratakse enne kaevetööde algust n.ö. veealuste kardinatega ehk geotekstiiliga, mis on riputatud ujuvpoide külge takistamaks heljumi edasikandumist töötsoonist väljapoole. Väljakaevatav pinnas viiakse objektilt kohe ära ega ladustada objektile. Osast väljavõetavast pinnasest tehakse veetõkketammid, materjalina üritatakse kasutada võimalikult tahket ja veekindlat pinnast. Tööde elluviimisel kasutatakse töökorras tehnikat. Kaldajoon oluliselt ei muutu, slipp läheb kohati natukene sügavamale kui varasemalt oli kallas ja tekivad minimaalsed nõlvad slipi poole, mis kaetakse erosiooni tõkestamiseks munakividega (maakivi).

Pärast kaevetööde teostamist paigaldatakse slipi konstruktsioonid, killustik, geotekstiil ja betoonplaadid. Slipi ääres olevad nõlvad kaetakse killustiku ja munakividega. Tahkete ainete veekogusse paigutamise maht on järgmine: killustik – 280 m³, filterkangas Typar SF56 – 610 m², raudbetoonplaadid – 26,88 m³, maakivid – 32 m³, killustik maakivide alla – 10 m³. Pärast slipi valmimist pinnasevallid eemaldatakse. Kaevetööde teostamiseks kasutatakse roomikekskavaatorit, väljakaevatav pinnas utiliseeritakse. Keskkonnaloa taotletav kehtivuse aeg on 01.05.2023 kuni 30.09.2023. Tööde asukoht on toodud Joonisel 1 ja Joonisel 2.

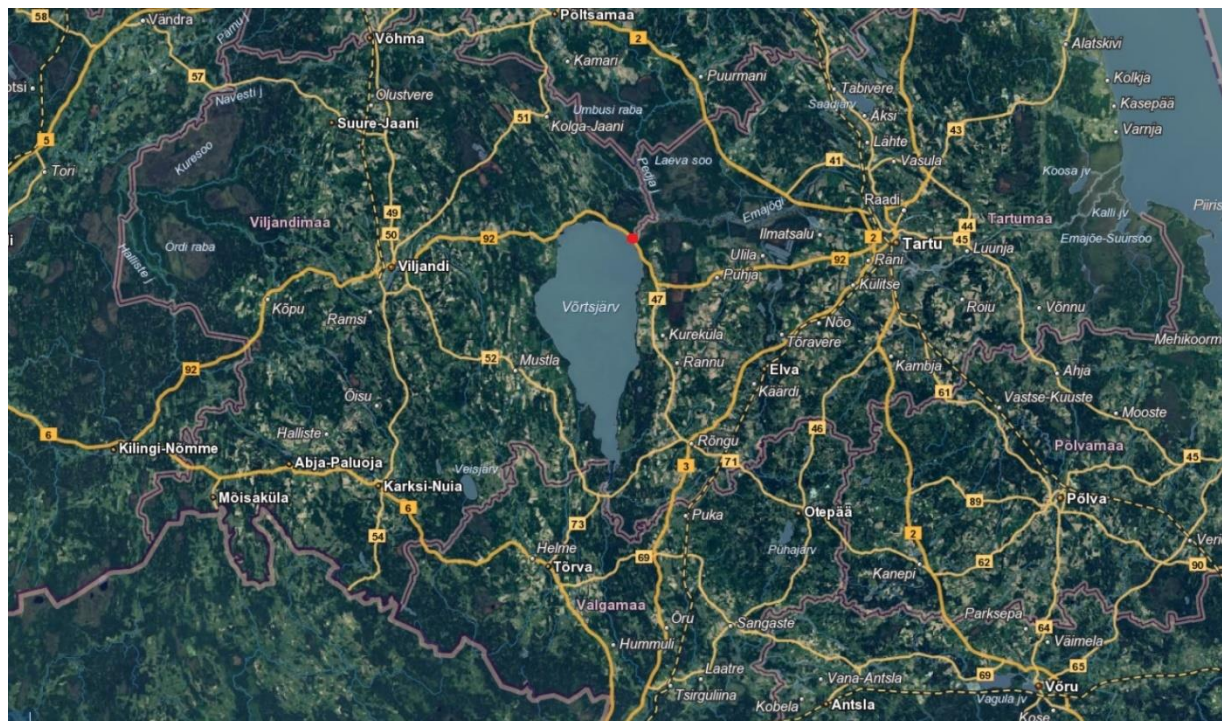
Süvendustöid ja tahkete ainete paigutamist teostatakse alal koordinaatidega:

X: 6473594, Y: 624785;

X: 6473605, Y: 624808;

X: 6473591, Y: 624813;

X: 6473583, Y: 624789.

Joonis 1. Tööde asukoht. Allikas: Maa-amet 2023

Joonis 2. Tööde asendiplaan. Allikas: taotlus nr T-KL/1016396-2

1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Kavandatav tegevus on seotud järgmiste planeeringutega:

- Riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75 kehtestatud „Viljandi maakonnaplaneering 2030+“
- Rannu vallavolikogu 29.05.2003 määrusega nr 14 kehtestatud „Võrtsjärve piirkonna üldplaneering“
- Kolga-Jaani vallavolikogu 18.02.1999 määrusega nr 14 kehtestatud Kolga-Jaani valla üldplaneering
- Koostamisel olev „Viljandi valla üldplaneering“
- Kolga-Jaani Vallavolikogu 26.10.2004 otsusega nr 83 „Jõesuu detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud „Jõesuu puhkeala detailplaneering“.

Viljandi maakonnaplaneeringus 2030+ nähakse ette Viljandi maakonna ruumilise arengu põhimõtted ja suundumised. Emajõe Jõesuu ala on nimetatud Viljandi olulisemate puhkealade seas, planeeringu kohaselt on tegemist avaliku randumiskohaga. Seletuskirja kohaselt tuleb avalikele randumiskohtadele tagada üldplaneeringutes avalik juurdepääs ning otstarbekas on ühitada erinevad kasutusotstarbed (kalandus, turism, rekreatsioon jne). Kavandatav tegevus on Viljandi maakonnaplaneeringuga 2030+ kooskõlas.

Viljandi valla üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad varasemalt kehtestatud üldplaneeringud.

Kolga-Jaani valla üldplaneeringus on ala tähistatud puhke-eeldustega alana. Planeeringu kohaselt oli valla eesmärgiks muutuda atraktiivseks turismpiirkonnaks ja arendada erinevaid turismiliike. Märgitud on, et turistile tuleb luua võimalused ja tingimused, mis soodustaksid tema võimalikult pikaajalist vallas viibimist. Piirkonnas nähti ette erinevaid turismi arendamise

võimalusi, sh kalastamine, kanuu-, süsta- ja paadimatkad, laevaliiklus ja ekskursioonid Emajõel ja Võrtsjärvel. Arvestades eelnevat võib lugeda, et kavandatav tegevus on kooskõlas nimetatud planeeringuga.

Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringu seletuskirja kohaselt kavandati Jõesuu kandis sadama, supluskohtade, telkimisplatside ja parkla ehitamist. Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringu joonise väljavõtte kohaselt planeeriti kavandatud Jõesuu sadam veidi eemale, Võrtsjärve äärde.

Keskkonnaamet küsis Viljandi Vallavalitsuselt 05.04.2023 kirjaga nr DM-123308-7 arvamust, kas planeeritava tegevuse elluviimiseks on vajalikud planeeringud kehtestatud, sh paluti täpsustada, kelle poolt planeering on kehtestatud, millal ning missuguse planeeringuga on tegemist. Lisaks paluti välja tuua, kas ettevõtte poolt planeeritav tegevus on planeeringutega kooskõlas või on vajalik uue koostamine. Viljandi Vallavalitsuse 02.05.2023 korralduses nr 202 „Arvamuse andmine GRK Eesti AS keskkonnaloa taotluse kohta“⁸ märgiti järgmist: „Kolga-Jaani valla ja Tarvastu valla liitumisel Viljandi vallaga moodustus 25.10.2017 haldusüksus nimega Viljandi vald. Kolga-Jaani Vallavolikogu 26.10.2004 otsusega nr 83 „Jõesuu detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestati Kolga-Jaani vallas Jõesuu detailplaneering. Ettevõtte poolt planeeritav tegevus on kooskõlas kehtiva detailplaneeringuga“.

Detailplaneeringuga tehti ettepanek teha Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringus järgmine muudatus: vähendada Emajõe ning Võrtsjärve ehituskeeluvööndit Jõesuu katastriüksuse piires planeeritava hoone ning linnuvaatlustornini põhijoonisel näidatud mõõtudes. Planeeringu joonisel on tööde asukohas märgitud veesõidukite vettelaskmise ja kaldale toomise ala ning tuletõrje veevõtukoht. Arvestades eelnevat on planeeritav tegevus kooskõlas kehtiva detailplaneeringuga.

Viljandi valla üldplaneeringu eelnõu joonisel 1.4 „Üldjoonis. Transpordivõrgustik“ on projekti ala tähistatud randumiskohana. Planeeringu kohaselt veeliiklusrajatiste ehitamist asukohtades, mida üldplaneering käsitleb randumiskohtadena tuleb pidada rajatisteks, millele ei laiene ehituskeeld. Randumiskohti tuleb käsitleda looduslike randumiskohtadena, kus on võimalik paate kinnitada ja vajadusel kuivale tõmmata, kuid ei ole tagatud võimalus sildumiseks.

Eelnevast tulenevalt ei ole õigusaktidega kehtestatud nõudeid ületatud, kavandatav tegevus vastab kehtestatud detailplaneeringule.

1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Tegevus on kavandatud avalikus veekogus. Maa-ameti geoportaali andmetel ei esine alal maavarasid kasutataval kujul. Ehitustööde teostamisel kasutatakse looduslikke maavarasid nagu killustik (290 m³) ja maakivid (32 m³), mis hangitakse väljaspoolt projekti piirkonda.

Kavandatav tegevus on seotud keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/357 kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas 2022-2027⁹ käsitletud vooluveekogumiga

⁸ Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.05.2023 dokumendi nr DM-123308-10 all

⁹ Veemajanduskavad 2022-2027, Keskkonnaministeeriumi veebilehekül: <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027#veemajanduskavade-do>

Emajõgi¹⁰. Pinnavee ja põhjavee seisundi interaktiivse kaardi¹¹ alusel oli Emajõe veekogumi koondseisund 2021. aastal halb, seejuures ökoloogiline seisund oli hea ning keemiline seisund halb. Mittehea keemilise seisundi näitajaks toodi erinevate keemiliste ühendite ja metallide sisaldus kalas ja vees. Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas 2022-2027 on Emajõe veekogumi puhul eesmärgiks seatud hea seisundi saavutamine aastaks 2027. Meetmeprogrammi lisas 1 „Meetmetabelid“ on Emajõe veekogumit puudutavad tegevused seotud konkreetse reoveepuhasti toimimisega. Eelnevast tulenevalt ei ole kavandatav tegevus vastuolus kehtiva Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavaga 2022-2027.

Projekti mõjupiirkonnas puuduvad Eesti looduse infosüsteemis (edaspidi *EELIS*) registreeritud puurkaevud. Lähim EELISes registreeritud puurkaev jääb projekti alast ca 170 m kaugusele. Mõju põhjaveele puudub, töökorras tehnika kasutamisel ei ole põhjavee või pinnavee saastumise ohtu.

Jõesuu katastriüksus jääb Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale¹², mis kuulub üle-euroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala¹³ ja Võrtsjärve loodusala¹⁴. Tööd jäävad Võrtsjärve linna ja loodusala piirile, kuid tegevuse mõjul on piiriülene mõju müra, masinatega liikumise ja sette hajumisena veesambas. Lisaks jääb allavoolu ligikaudu 150 m kaugusele Alam-Pedja looduskaitseala¹⁵, mis kuulub Natura 2000 võrgutikku kui Alam-Pedja linnuala¹⁶ ja Alam-Pedja loodusala¹⁷.

Jõesuu piirkond on märgitud kolme kaitsealuse kala ning ühe põhjalooma elupaigaks, kuid planeeritava slipi ala võiks olla elupaigaks vaid hingule (*Cobitis taenia*). Lisaks on alal registreeritud mitme kaitsealuse linna- ja nahkhiireliigi elupaigad (vt. punkt 2.3).

Kavandatavaks tegevuseks on rajada Jõesuu kinnistule ja sellega piirnevale alale Emajõkke slipp, mille jaoks süvendatakse Emajõe mahu 470 m³ ning paigutatakse veekogusse tahkeid aineid mahu ligikaudu 350 m³. Tegevus ei too kaasa muutusi maakasutuses. Emajõgi jääb avalikuks veekoguks.

1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakulud on seotud ehitustöödeks ja vee erikasutustöödeks kasutatava tehnika kasutamisega. Energiakasutust on võimalik viia miinimumini kasutades töödeks sobivaimat tehnikat.

¹⁰ Veekogumi kood 1023600_1

¹¹ Keskkonnaagentuuri veekogumite kaardirakendus: <https://keskkonnateadlik-kaur.hub.arcgis.com/apps/fd27acd277084f2b97eee82891873c41/explore>

¹² Registrikood KLO2000173

¹³ Registrikood RAH0000104

¹⁴ Registrikood RAH0000595

¹⁵ Registrikood KLO1000455

¹⁶ Registrikood RAH0000123

¹⁷ Registrikood RAH0000577

1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Süvendamisega ei kaasne olulisel määral saasteainete heideid vette, kuna teadaolevalt ei sisalda süvendatav pinnas saasteaineid. Siiski, süvendamisel tekib mõningane heljum ja vette satub toitaineid. Heljumi teke on võimalik ka tahkete ainete paigutamisel veekogusse - kivide koosseisus või küljes oleva peene fraktsiooniga materjali irdumise teel. Tegemist on ajutise mõjuga ning pärast tööde elluviimist heljumi sisaldus vees normaliseerub.

Vee erikasutustööde aegne müra on lühiajaline ja pöörduv, st esineb ainult tegevuse ajal ning tööde lõppemisel see lakkab. Seega kaasneb tegevusega ajutine mürafooni tõus. Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi *määrus nr 71*) lisa 1 p 4 kohaselt on ehitustegevusega seotud müra ekvivalentsed piirtasemed normeeritud vaid öhtusel ja öisel ajal (ajavahemikul 21.00-7.00). Ehitusmürale rakendatakse kella 21.00-7.00 piirväärtusena asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Päeval ajal (7.00-21.00) ehitustöödest tulenevale mürale normtasemeid kehtestatud ei ole. Jõesuu kinnistule, ca 49 m kaugusele rajatavast slipist, jääb Võrtsjärve külastuskeskuse hoone. Lähim elu- või ühiskondlik hoone väljaspool Jõesuu kinnistut asub ca 60 m kaugusel projekti alast ning nendeni jõudva müra puhul ei ole tegemist olulise häiringuga.

Süvendaja mootorite/jõuallikate töötamisel eralduvad välisõhku heitgaasid. Arvestades tegevuse iseloomu ja kestvust, siis õhukvaliteedi piir- või sihtväärtusi ei ületata. Vee erikasutus ei põhjusta pöördumatuid muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas.

Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Eeldatavalt ei kaasne töödega vibratsiooni. Lõhnareostus on lühiajaline ning ehitustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega. Kõik võimalikud mõjud on ajutise ja lühiajalise iseloomuga.

1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Teadaolevalt ei ole süvendatav pinnas reostunud. Taotluse kohaselt väljakaevatav pinnas utiliseeritakse. Pinnase utiliseerimiskoht selgub mõned nädalad enne tööde algust. Jäätmeseaduse § 1 lg 1¹ p 2 kohaselt ei kuulu seaduse reguleerimisalasse ehitustegevuse käigus välja kaevatud saastumata pinnas ja muu loodusomane materjal, kui on kindel, et materjali kasutatakse selle loomulikus olekus ehitamiseks selles kohas, kust see välja kaevati. Pinnas, mida kohapeal ei kasutata (sh pinnasvallide likvideerimise tulemusel saadud pinnas) tuleb üle anda vastavat õigust omavale isikule. Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivad muud võimalikud jäätmed tuleb käidelda jäätmeseaduses sätestatud korras.

1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Vee erikasutustööde käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avari. Kui tegevuse läbiviimisel kasutatakse tehniliselt korrasolevaid masinaid, siis ei kaasne süvendamisel ega veekogusse tahkete ainete paigutamisel tavapäraselt avariilukordade esinemist. Tööde tegemisel tuleb kinni pidada kehtivatest tööohutusnõuetest. Ohutustehnika

jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avarii tekkimine ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringu seletuskirja kohaselt kavandati Jõesuu kandis sadama, supluskohtade, telkimisplatside ja parkla ehitamist. Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringu joonise väljavõtte kohaselt planeeriti kavandatud Jõesuu sadam veidi eemale, Võrtsjärve äärde. Kolga-Jaani Vallavolikogu 26.10.2004 otsusega nr 83 „Jõesuu detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestati Kolga-Jaani vallas Jõesuu puhkeala detailplaneering. Detailplaneeringuga tehti ettepanek teha Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringus järgmine muudatus: vähendada Emajõe ning Võrtsjärve ehituskeeluvööndit Jõesuu katastriüksuse piires planeeritava hoone ning linnuvaatlustornini põhijoonisel näidatud mõõtudes. Planeeringu joonisel on tööde asukohas märgitud veesõidukite vettelaskmise ja kaldale toomise ala ning tuletõrje veevõtukoht.

Taotluse kohaselt jääb Jõesuu kinnistule Võrtsjärve külastuskeskuse hoone, juurdepääsuteed ja parkla. Lähimad elumajad asuvad teisel pool kallast. Projekti alal on välisvalgustus, maa-ala läbib sidekaabel.

Jõesuu katastriüksus jääb Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale¹⁸, mis kuulub üle-euroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala¹⁹ ja Võrtsjärve loodusala²⁰. Tööd jäävad Võrtsjärve linnu ja loodusala piirile, kuid tegevuse mõjul on piiriülene mõju müra, masinatega liikumise ja sette hajumisena veesambas. Lisaks jääb allavoolu ligikaudu 150 m kaugusele Alam-Pedja looduskaitseala²¹, mis kuulub Natura 2000 võrgutikku kui Alam-Pedja linnuala²² ja Alam-Pedja loodusala²³.

Jõesuu kinnistut kasutatakse peamiselt puhke- ja virgestuseesmärgil²⁴. Kinnistule on varasemalt rajatud võimalused paatide hoiustamiseks, vette laskmiseks ning välja tõmbamiseks. Slipi rajamisel olemasolevad maakasutused ei muutu.

¹⁸ Registrikood KLO2000173

¹⁹ Registrikood RAH0000104

²⁰ Registrikood RAH0000595

²¹ Registrikood KLO1000455

²² Registrikood RAH0000123

²³ Registrikood RAH0000577

²⁴ <https://www.puhkaeestis.ee/et/vortsjarve-kulastuskeskus-1>

2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Projekti ala kasutatakse peamiselt puhke- ja virgestuseesmärgil. Tegevus on kavandatud avalikus veekogus. Keskkonnaportaali²⁵ andmetel on Emajõe pikkus 99,6 km, pikkus lisaharudega 147,4 km ja valgala pindala 9628,1 km². Emajõe lähte veekoguks on Võrtsjärv²⁶ ning suudmeks Peipsi järv²⁷.

Emajõgi on laevatav veekogu²⁸, millele on kehtestatud 100 m ulatuses kalda piiranguvöönd²⁹, 50 m ulatuses ehituskeeluvöönd³⁰, 10 m ulatuses veekaitsevöönd³¹ ja 10 m ulatuses kallasrada³². Keskkonnaministri 28.05.2004 määruse nr 58 „Suurte ülejutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ § 2 p 13 kohaselt kuulub Suur-Emajõgi koos vanajõgedega kogu ulatuses (Tartumaa, Viljandimaa) suurte ülejutusalaadega siseveekogude hulka. Korduva ülejutusega veekogude ranna või kalda piiranguvöönd, veekaitsevöönd ja ehituskeeluvöönd koosnevad ülejutatavast alast ja vastava vööndi laiusel³³.

Võrtsjärve kallast nimetatakse rannaks³⁴. Tööde teostamise alale ulatub ka Võrtsjärve ranna piiranguvöönd (200 m)³⁵. Alale ulatuks ka Võrtsjärve ranna ehituskeeluvöönd (100 m)³⁶, kuid Jõesuu puhkeala detailplaneeringuga vähendati Emajõe ning Võrtsjärve ehituskeeluvööndit Jõesuu katastriüksuse piires planeeritava hoone ning linnuvaatlustornini põhijoonisel näidatud mõõtudes. Looduskaitseaduse kohaselt ei laiene ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele³⁷. Arvestades asjaolu, et tegevus on kavandatud kehtivas detailplaneeringus, siis käesoleval juhul slipi rajamisele ehituskeeld ei laiene.

Kavandatav slipp rajatakse Emajõkke, mis on hõlmatud vooluveekogumiga Emajõgi³⁸. Pinnavee ja põhjavee seisundi interaktiivse kaardi³⁹ alusel oli Emajõe veekogumi koondseisund 2021. aastal halb, seejuures ökoloogiline seisund oli hea ning keemiline seisund halb. Mittehea keemilise seisundi näitajaks toodi erinevate keemiliste ühendite ja metallide sisaldus kalas ja vees. Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas 2022-2027 on Emajõe veekogumi puhul eesmärgiks seatud hea seisundi saavutamine aastaks 2027. Meetmeprogrammi lisas 1 „Meetmetabelid“ on Emajõe veekogumit puudutavad tegevused seotud konkreetse reoveepuhasti toimimisega. Arvestades eelnevat ning asjaolusid, et tegemist on piiratud alal teostatava tööga, töid plaanitakse teostada madalvee perioodil, heljumi edasikandumise vältimiseks kasutatakse geotekstiilist kardinaid ning töödega kaasnevad häiringud on ajutised

²⁵ Keskkonnaportaali veebilehekül: <https://register.keskkonnaportal.ee/register>

²⁶ Registrikood VEE2083800

²⁷ Registrikood VEE2075600

²⁸ Meresõiduohutuse seadus § 2¹ lg 1

²⁹ Looduskaitseadus § 37 lg 1 p 2

³⁰ Looduskaitseadus § 38 lg 1 p 4

³¹ Veeseadus § 118 lg 2 p 2

³² Keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 38 lg 2

³³ Looduskaitseadus § 35 lg 4

³⁴ Looduskaitseadus § 5 lg 2

³⁵ Looduskaitseadus § 37 lg 1 p 1

³⁶ Looduskaitseadus § 38 lg 1 p 2

³⁷ Looduskaitseadus § 38 lg 5 p 2

³⁸ Veekogumi kood 1023600_1

³⁹ Keskkonnaagentuuri veekogumite kaardirakendus: [https://keskkonnateadlik-](https://keskkonnateadlik-kaur.hub.arcgis.com/apps/fd27acd277084f2b97eee82891873c41/explore)

[https://keskkonnateadlik-](https://keskkonnateadlik-kaur.hub.arcgis.com/apps/fd27acd277084f2b97eee82891873c41/explore)

ja kestavad vaid tööde teostamise perioodil, ei kaasne eeldatavalt olulist mõju veekogumile Emajõgi.

Maa-ameti geoportaali andmetel ei esine alal maavarasid kasutataval kujul. Tegemist on peamiselt liivase-kruusase alaga, kus taimestikku ei kasva. Maa-ameti geoportaali kõlvikute kaardil on projekti ala maismaa osa tähistatud loodusliku rohumaana, mullastiku teemakaardil on ala tähistatud veetalana.

Jõesuu puhkeala detailplaneeringu alusel moodustab planeeringuala aluspõhja kesk-devoni narva lademe liivakivi, mis lasub ca 40 cm sügavusel maapinnast. Pinnakatte, paksusega 5...10 m, moodustab jääjärvetekkeline saviliivmoreen, madalsoolasundid ning alluviaalsed setted. Võrtsjärve põhjaosa, k.a. planeeringuala kuulub Vahe-Eesti leede-, glei- ja soomuldade valdkonda. Soomuldade tekke põhjuseks on perioodilised üleujutused piirkonnas.

Jõesuu katastriüksus jääb Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale⁴⁰, mis kuulub üle-euroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala⁴¹ ja Võrtsjärve loodusala⁴². Tööd jäävad Võrtsjärve linnu ja loodusala piirile. Ligikaudu 150 m kaugusele jääb Alam-Pedja looduskaitseala⁴³, mis kuulub Natura 2000 võrgutikku kui Alam-Pedja linnuala⁴⁴ ja Alam-Pedja loodusala⁴⁵.

EELISE andmetel on alal registreeritud III kategooria linnu mustviire⁴⁶ elupaik. E-elurikkuse andmetel oli piirkonnas 2019. ja 2018. aastal sõtka, 2017. aastal tuttpüti ja III kaitsekategooria liigi jõgitiiru, 2015. ja 2014. aastal sinikael-pardi, 2013. aastal tuttpüti, naerukajaka, sõtka ja kiivitaja, kes on kõik ka Võrtsjärve linnuala kaitse-eesmärgiks, loodusvaatlused. Alal on registreeritud III kategooria hingi (*Cobitis taenia*)⁴⁷ elupaik. E-elurikkuse andmebaasi andmetel on slipi rajamise vahetus läheduses registreeritud 2017. aastal suurkoovitaja ja hallõgija loodusvaatlused. EELISE andmetel on Emajões registreeritud II kategooria liigi tõugja⁴⁸ ning III kategooria liikide vingerja⁴⁹ ja võldase⁵⁰ elupaigad, kes kõik on ka Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eesmärkideks.

Ehitusalast 150 m kaugusel on inventeeritud elupaigatüüp jõed ja ojad. EELISE andmetel asuvad alal II kategooria liikide põhja-nahkhiire (*Eptesicus nilssonii*)⁵¹, veelendlase (*Myotis daubentonii*)⁵² ja pargi-nahkhiire (*Pipistrellus nathusii*)⁵³ elupaigad.

Lisaks on Jõesuu piirkond märgitud III kaitsekategooria põhjalooma laiujur (*Dytiscus latissimus*) elupaigaks.

⁴⁰ Registrikood KLO2000173

⁴¹ Registrikood RAH0000104

⁴² Registrikood RAH0000595

⁴³ Registrikood KLO1000455

⁴⁴ Registrikood RAH0000123

⁴⁵ Registrikood RAH0000577

⁴⁶ Registrikood KLO9120851

⁴⁷ Registrikood KLO9102666

⁴⁸ Registrikood KLO9102665

⁴⁹ Registrikood KLO9102667

⁵⁰ Registrikood KLO9102668

⁵¹ Registrikood KLO9114119

⁵² Registrikood KLO9114118

⁵³ Registrikood KLO9114120

Slipi rajamine (veekogu süvendamine ja veekogusse tahke aine paigutamine) on ühekordne tegevus. Kasutades taotluses kirjeldatud töövõtteid (töid teostatakse madalveeperioodil, tööde elluviimiseks kasutatakse roomikekskavaatorit, tööde ala piiratakse geotekstiilist ekraaniga), siis ei tekitata erosiooniohtu ega heljumi kandumist tööde piirkonnast kaugemale. Tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist mõju kaldale ega pinnavormidele.

2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Jõesuu katastriüksus jääb Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale⁵⁴, mis kuulub üle-euroopalisel kaitsealade võrgustikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala⁵⁵ ja Võrtsjärve loodusala⁵⁶. Tööd jäävad Võrtsjärve linnu ja loodusala piirile, kuid tegevuse mõjul on piiriülene mõju müra, masinatega liikumise ja sette hajumisena veesambas. Lisaks jääb allavoolu ligikaudu 150 m kaugusele Alam-Pedja looduskaitseala⁵⁷, mis kuulub Natura 2000 võrgustikku kui Alam-Pedja linnuala⁵⁸ ja Alam-Pedja loodusala⁵⁹.

2.3.1. Natura 2000 alad

Võrtsjärve linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), soopart ehk pahlsaba-part (*Anas acuta*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya farina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hüüp (*Botaurus stellaris*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), sõtkas (*Bucephala clangula*), mustviires (*Chlidonias niger*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), lauk (*Fulica atra*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), sinirind (*Luscinia svecica*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), mudatilder (*Tringa glareola*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*)⁶⁰.

EELISE andmetel on alal registreeritud III kaitsekategooria linnu mustviire⁶¹ elupaik. E-elurikkuse andmetel registreeriti piirkonnas 2019. ja 2018. aastal sõtkas, 2017. aastal tuttpüti ja III kaitsekategooria liigi jõgitiiru, 2015. ja 2014. aastal sinikael-pardi, 2013. aastal tuttpüti, naerukajaka, sõtkas ja kiivitaja, kes on kõik ka Võrtsjärve linnuala kaitse-eesmärgiks, loodusvaatlused.

⁵⁴ Registrikood KLO2000173

⁵⁵ Registrikood RAH0000104

⁵⁶ Registrikood RAH0000595

⁵⁷ Registrikood KLO1000455

⁵⁸ Registrikood RAH0000123

⁵⁹ Registrikood RAH0000577

⁶⁰ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (edaspidi nimekiri) p 65

⁶¹ Registrikood KLO9120851

Mustviires on Eestis ebaühtlase levikuga väiksearvuline haudelind. Pesitseb taimestikurikastel veekogudel ja püsivalt üleujutatud aladel. Pesapaik valitakse rangete kriteeriumite alusel, pesad asuvad ujutaimedel või roolademeil ning on ümbritsetud roostikuga, et munad veekogu lainetusega hukka ei saaks. Elupaiga kvaliteeti mõjutavad veetaseme kõikumine ja veetaimede eemaldamine (toob kaasa lainetuse mõju suurenemise, häirimise, pesa avatuse röövlindudele). Eesti asurkonnast ligikaudu 5 % mustviireid pesitseb Võrtsjärvel.

Sõtkastele ala pesitsemiseks ei sobi, kuna liik pesitseb puude õõnsustes.

Tuttpütt eelistab Eestis siseveekogudest suuremaid keskmise toitainete- ja taimestikurikkusega järvi. Pesapaiga valikul on oluline kaldataimestiku olemasolu, eelistatult pesitseb roostikus. Ohuteguriks on alade soostumine, mille tõttu sobivad elupaigad nihkuvad roostiku välisserva, kus pesad on avatumad teistele ohuteguritele (tormid, kisklus).

Jõgitiir ehitab pesa saartele või jõe-järve kaldale lopsakama taimestiku varju, ära ei põlga ta ka puude ja põõsastega asustatud kohti. Elatakse suurtes kolooniates, kus pesade vahekaugus on harilikult kolm meetrit.

Sinikael-part ehitab pesa vee lähedale, tavaliselt varjatud kohta maapinnale.

Naerukajakas ehitab pesa veekogu kaldale ja see kujutab endast kuivade kõrte kuhjatist mätta otsas.

Kiivitaja pesitseb peagu kõikjal, välja arvatud metsades.

Slipi ehituse ala kõrval Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme maantee⁶² pool asub väike roostikuala (ligikaudu 250 m²), mis kuulub väikeses osas hoiuala koosseisu, kus võib ka pesitsevaid linde leiduda. Looduskaitseaduse § 55 lg 6¹ p 1 alusel on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine keelatud. Seetõttu on väljaspool projektiala keelatud roostiku kahjustamine.

Võrtsjärve loodusala kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), looduslikult rohketoitelised järved (3150), jõed ja ojad (3260), niiskuslembedes kõrgrohestud (6430), lamminiidud (6450), liivakivipaljandid (8220), vanad loodumetsad (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Lisaks kaitstakse järgmiste liikide elupaikasid: on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik tõugjas (*Aspius aspius*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*) ja laiujur (*Dytiscus latissimus*)⁶³.

Alal on registreeritud III kategooria hingi (*Cobitis taenia*)⁶⁴ elupaik. Kaitsealuseid elupaigatüüpe EELISE andmetel alal ei ole.

Harilik hink on Eestis III kaitsekategooria liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Hink elab enamasti selgeveelistes veekogudes, liivase või savise põhjaga aladel. Jõgedes valib ta elukohaks aeglase vooluga sopid ja vanajõgede suudmealad. Eestis elab hink mitmes jões ja järves ning rannikumeres, kuid tema levik on lünklik. Hink koeb maist juulini,

⁶² Eesti topograafilise andmekogu (ETAK) ID 5877789

⁶³ Nimekirja p 511

⁶⁴ Registrikood KLO9102666

millal koeb marja veetaimede külge. Koelmuteks sobivad madala (0,3-0,8 m) veega taimestikurikkad kohad.

Alam-Pedja linnualal kaitstakse järgmiste liikide elupaiksid: kanakull (*Accipiter gentilis*), rästas-roolind, soopart ehk pahlsaba-part, luitsnökk-part (*Anas clypeata*), viupart, sinikael-part, rägapart, kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), suur-konnakotkas (*Aquila clanga*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), sõtkas, öösorr (*Caprimulgus europaeus*), mustviires, must-toonekurg, roo-loorkull, välja-loorkull (*Circus cyaneus*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), rukkirääk, väikeluik, valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), rohunepp (*Gallinago media*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas, punaselg-õgija, hallõgija, väikekajakas, vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), männi-käbilind (*Loxia pytyopsittacus*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), tutkas, laanerähn ehk kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähn ehk hallrähn (*Picus canus*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), täpikhuik, händkakk (*Strix uralensis*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix*), metsis (*Tetrao urogallus*), mudatilder, heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*)⁶⁵.

Alam-Pedja linnualale ulatub ka eelmainitud III kategooria linnu mustviire⁶⁶ elupaik. E-elurikkuse andmebaasi andmetel on slipi rajamise vahetus läheduses registreeritud 2017. aastal suurkoovitaja ja hallõgija loodusvaatlused.

Suurkoovitajad asustavad suuremaid avamaastikke (kultuurmaastikud, jõeluhad, rannaniidud jne). Pesad rajatakse niisketele niitudele või soodesse. Pojad lennuvõimestuvad juuni lõpus või juuli esimesel poolel.

Hallõgija ehitab pesa peaaegu alati rabamännile. Pojad on pesahoidjad ja lahkuvad pesast kolmenädalastena.

Alam-Pedja looduslale kaitstakse järgmisi elupaigatüüpe: huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), niiskuslembedes kõrgrohestud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), rabad (7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusemetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0), lammilodumetsad (91E0) ning laialehised lammimetsad (91F0). Lisaks liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas, tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), harilik tõugjas, harilik hink, harilik võldas, harilik vingerjas, suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), laiujur (*Dytiscus latissimus*), tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*), soohiilakas (*Liparis loeselii*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*)⁶⁷.

⁶⁵ Nimekirja p 2

⁶⁶ Registrikood KLO9120851

⁶⁷ Nimekirja p 14

EELISE andmetel on Emajões registreeritud II kategooria tõugja⁶⁸, III kategooria vingerja⁶⁹, võldase⁷⁰ elupaigad, kes kõik on ka Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eesmärkideks.

Tõugjas elab suuremates jõgedes ja järvedes. Eestis on teda vähe, elab Emajões ja Väikeses Emajões, Võrtsjärves, Peipsi järves ja Narva jões. Ta on röövkala, toitub esimesest eluaastast alates väikestest kaladest, keda uimastab sabaga vastu vett lüües. Eestis koeb mai algul jõgede kiirevoolulistest kohtades kruusa- või liivasele põhjale⁷¹.

Harilik hink on Eestis III kaitsekategooria liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Hink elab enamasti selgeveelistes veekogudes, liivase või savise põhjaga aladel. Jõgedes valib ta elukohaks aeglase vooluga sopid ja vanajõgede suudmealad. Eestis elab hink mitmes jões ja järves ning rannikumeres, kuid tema levik on lünklik. Hink koeb marja veetaimede külge maist juulini. Koelmuteks sobivad madala (0,3-0,8 m) veega taimestikurikkad kohad.

Vingerjas elab mudase põhjaga taimestikurikastes hästi läbisoojeneva madala veega kohtades. Vingerjas hoidub põhja, liik talub väga hästi hapnikupuudust. Kudemine algab Eestis aprilli lõpul-mai algul, kestab arvatavasti juunini. Marjaterad lastakse madalas vees möödunud aastastele surnud taimedele tavaliselt kahe portsjonina. Vingerjast ohustab elupaikade hävitamine maaparandus- ja kuivendustööde käigus ning veetaseme muutmine järvedes.

Võldas on Eestis III kategooria kaitsealune liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Eesti punase raamatu andmetel on liiki hinnatud ohuväliseks. Eestis on võldast leitud mandriosas 80 jõest ja ojast ning kümmekonnast järvest. Öise eluviisiga võldas vajab eluks kruusast-kivist põhja ja jahedat hapnikurikast vett („Eesti kalad”, Tiit Hunt 2012). Võldas on hapnikunõudlik kala, kes elab enamasti jahedas vees, ent kohtades, kus vesi on hapnikust üleküllastunud (kärestikel, koskede, jugade ja veskitammide all) võib leppida veesoojusega kuni 21-23 °C. Kudemisaeg on lühike (reeglina kuni nädal), kudemine toimub aprilli teisel või mai esimesel poolel 5-9 °C juures.

Ehitusalast 150 m kaugusel on inventeeritud elupaigatüüp **jõed ja ojad**. See elupaigatüüp hõlmab Eestis neid vooluveekogude lõike, mis on püsinud looduslikus või looduslähedases seisundis. Neil on säilinud looduslikult looklev voolusäng, mille veekvaliteet ei ole inimtegevusest oluliselt mõjutatud, kaldal kasvab haruldasi või ohustatud taimeliike ning on kaladele tähtsaks kudemispaigaks.

2.3.2. Teised kaitsealad

Võrtsjärve hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – looduslikult rohketoiteliste järvede (3150), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitute (6450) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0) kaitse ning EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide, samuti EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatuta rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on: harilik tõugjas, harilik hink, harilik võldas, harilik vingerjas, rästas-roolind, soopart ehk pahlsaba-part, viupart,

⁶⁸ Registrikood KLO9102665

⁶⁹ Registrikood KLO9102667

⁷⁰ Registrikood KLO9102668

⁷¹ Eesti Entsüklopeedia veebilehel: <http://entsyklopeedia.ee/>

sinikael-part, rägapart, suur-laukhani, rabahani, punapea-vart, tuttvart, hüüp, sõtkas, mustviires, roo-loorkull, rukkirääk, väikeluik, lauk, merikotkas, tõmmukajakas, naerukajakas, väikekoskel, jääkoskel, tutkas, tuttpütt, täpikhuik, jõgitiir, mudatilder, kiivitaja. Olemasoleva Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduskava (2011-2020) kaitsekorralduslikult oluliste haudelindude leviku (roostiku liigid) joonise (lisa 5.) alusel ei jää slipi ehitamise alale olulisi haudelindude pesitsuskohti.

Allavoolu ligikaudu 160 m kaugusele jääb Alam-Pedja looduskaitseala⁷² Emajõe-Pedja-Põltsamaa piiranguvöönd⁷³, mille kaitse-eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine⁷⁴.

2.3.3. Teised liigid

EELISE andmetel asub alal II kategooria põhja-nahkhiire (*Eptesicus nilssonii*)⁷⁵, veelendlase (*Myotis daubentonii*)⁷⁶ ja pargi-nahkhiire (*Pipistrellus nathusii*)⁷⁷ elupaigad.

Põhja-nahkhiir on Eestis levinud üle kogu riigi, olles siin kõige arvukam nahkhiireliik. Toitub peamiselt sääselistest⁷⁸.

Veelendlane on Eestis levinud üle maa ning sageli kohatav liik, keda leidub ka suurematel saartel. Veelendlast kohtab sageli mitmesuguste veekogude kohal ja nende läheduses asuvates puistutes, suuri lagedaid alasid tavaliselt väldib.⁷⁹ Toitub veekoguga seostud putukatest, aga on võimeline toiduks tarvitama ka väikesi kalu⁸⁰.

Pargi-nahkhiir on Eestis üle kogu maa levinud ning sagedasti kohatav nahkhiireliik, kuid põhja pool liigi esinemissagedus mõnevõrra väheneb. Eelistatud toitumisalad on ka veekogude kaldakooslused. Toitub lendavatest putukatest⁸¹.

Lisaks on Jõesuu piirkond märgitud III kaitsekategooria põhjalooma laiujur (*Dytiscus latissimus*) elupaigaks. **Laiujur** eelistab elada väikestes tiheda taimestikuga seisuveekogudes, kuhu ulatub ka päikesekiirgus. Laiujuri vähenemise põhjuseks on veekogude eutrofikatsioon ja kinnikasvamine – need tegurid toovad endaga tavaliselt kaasa valgusrežiimi muutusi, mis mõjutavad negatiivselt laiujuri elutingimusi.

2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Olulisemad inimese tervist mõjutavad keskkonnategurid on välisõhu ja vee kvaliteet ning müra ja vibratsiooni tase. Elanike tervise kaitsmiseks on nende keskkonnateguritele kehtestatud normid, millega keskkonnamõju põhjustavate tegevuste kavandamisel tuleb arvestada.

⁷² Registrikood KLO1000455

⁷³ Registrikood KLO1101387

⁷⁴ Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määruse nr 153 „Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eeskiri“ § 12 lg 2

⁷⁵ Registrikood KLO9114119

⁷⁶ Registrikood KLO9114118

⁷⁷ Registrikood KLO9114120

⁷⁸ SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/pohja-nahkhiir>

⁷⁹ SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/veelendlane>

⁸⁰ Kaitsekorralduskava peatükk 1: Bioloogia

⁸¹ SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/pargi-nahkhiir>

Häirivuse all mõeldakse tegurit, mida üksikisik või rühm tajub negatiivsena, ebameeldivana ja soovimatuna (WHO 1980) ning seda ei ole võimalik normtasemetega reguleerida.

Piirkonnas ei ole teada alasid, kus õigusaktidega inimese tervise ja heaolu kaitseks kehtestatud keskkonnavõimaluste nõudeid oleks ületatud. Tööde teostamise alale lähimad elu- või ühiskondlikud hooned asuvad ca 40 m (Võrtsjärve külastuskeskus) ja 60 m kaugusel rajatavast slipist. Masinate töödega võib kaasneda vähene müra ja lõhn, kuid nimetatud häiringud on ajutised ning kestavad vaid tööde teostamise perioodil. Kavandataval tegevusel on inimese tervisele neutraalne ja heaolule pigem positiivne mõju. Tööde teostamise järel paranevad võimalused paatide vette laskmiseks ja veest välja tõmbamiseks.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.1. Mõju suurus

Süvendamisega ei kaasne olulisel määral saasteainete heiteid vette, kuna teadaolevalt ei sisalda süvendatav pinnas saasteaineid. Siiski, süvendamisel tekib mõningane heljum ja vette satub toitaineid. Heljumi teke on võimalik ka tahkete ainete paigutamisel veekogusse - kivide koosseisus või küljes oleva peene fraktsiooniga materjali irdumise teel. Tegemist on ajutise mõjuga ning pärast tööde elluviimist heljumi sisaldus vees normaliseerub.

Töid plaanitakse teostada madalvee ajal, väljaspool kalade kudemisperioodi. Siseveekogudel kestab kalade aktiivne kude- ja rände-aeg üldjuhul 15. märtsist 31. maini. Soovituslik on vooluveekogudes vältida veesiseseid töid ka 15. septembrist 31. detsembrini. Arvestades, et keskkonnavaluba taotletakse perioodiks 01.05.2023 kuni 30.09.2023, kuid haldusakti andmise aeg jääb väljaspoole kevadise kudemisperioodi lõppu, siis kalade kudemist ja rännet kavandatavate töödega ei häirita.

Üldisi veekaitse eesmärgesid silmas pidades⁸² ning hajuheite minimeerimiseks⁸³ tuleb süvendustööde ning ehitustööde käigus tekkivad vallid ja teised settekogumid tasandada. Süvenduspinnas (sh ajutised pinnase vallid, mis likvideeritakse pärast slipi rajamist) veekaitsevööndist esimesel võimalusel eemaldada, töid teostada madala veetasemega perioodil ning kaeveala piirata geotekstiilist kardinatega. Ehitustööde tagajärjel ei tohi piirkonnas Emajõe laevatatava osa veepõhja kõrgus tõusta. See tähendab, et välditakse süvenduspinnase paigaldamist Emajõe laevatatavale osale või piirkonda, kust toimub setete transport vooluvee mõjul. Nimetatud töökorralduslikud võtted aitavad vähendada toitainete tagasivalgumist vette ning heljumi edasikandumist tööpiirkonnast kaugemale.

Kevad-suvine madalvee periood kestab üldjuhul maist kuni septembrini. Arvestades, et töid teostatakse madalvee perioodil, kaeveala piiratakse geotekstiilist kardinatega ning väljavõetav pinnas (v.a pinnasevallid, mis likvideeritakse pärast slipi rajamist) viiakse projekti alalt koheselt ära, ei kaasne kavandatavate töödega eeldatavalt olulisi mõjusid veekogule, veekogumi seisundile, kaitstavatele aladele ja liikidele.

⁸² Veeseadus § 31 lg 1 p 1, 2 ja 4

⁸³ Veeseadus § 119 p 6

Tööde tegemisel tuleb vältida vee-elustiku kahjustamist. Kui tööde tõttu jääb vee-elustik kuivale või lompidesse lõksu, tuleb need vette tagasi tõsta. Töid teostada lähtudes põhimõttest, mida lühema ajaga töid ellu viiakse, seda lühemalt mõjutab see vee-elustikku.

Minimeerimaks toitainete vette jõudmist tuleb tööd katkestada valingvihmade korral. Töökorralduslikke meetmeid rakendades on tõenäoline olulise mõju puudumine veekogule ja vee-elustikule. Häiring jääb loodusliku varieeruvuse piiridesse. Arvestades tööde iseloomu ongi töid tehniliselt mõistlik ajastada madalveeperioodile.

Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase ega vee reostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut. Keelatud on kütte- ja määrdeainete sattumine vette ja pinnasesse. Masinate hooldustöid ja tankimist ei tohi teha ebatasasel pinnasel ja veekogude veekaitsevööndis. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.

Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine. Rakendades töökorralduslikke meetmeid jäävad süvendusega kaasnevad võimalikud muutused loodusliku muutlikkuse piiridesse ning mõju veekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene veekogumi seisund.

Slipi ehituse ala kõrval Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme maantee⁸⁴ pool asub väike roostikuala (ligikaudu 250 m²), mis kuulub väikeses osas Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale⁸⁵ koosseisu, kus võib ka pesitsevaid linde leiduda. **Looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine keelatud⁸⁶. Seetõttu on väljaspool projektiala keelatud roostiku kahjustamine.**

Vee erikasutustööde aegne müra on lühiajaline ja pöörduv, st esineb ainult tegevuse ajal ning tööde lõppemisel see lakkab. Seega kaasneb tegevusega ajutine mürafooni tõus, kuid tegemist ei ole olulise häiringuga. Arvestades tegevuse iseloomu ja kestvust, siis õhukvaliteedi piir- või sihtväärtusi ei ületata. Vee erikasutus ei põhjusta pöördumatuid muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas. Valguse, soojuse ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Eeldatavalt ei kaasne töödega vibratsiooni. Lõhnareostus on lühiajaline ning ehitustööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega. Kõik võimalikud mõjud on ajutise ja lühiajalise iseloomuga.

3.2. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Emajõe pikkus lisaharudeta on 99,6 km. Tööde piirkond hõlmab kaldalõiku, mis on kogu Emajõe kaldajoont arvestades väga väike osa. Eeltoodust tulenevalt on tööde mahul kogu jõe parameetritega võrreldes suhteliselt väike osatähtsus.

⁸⁴ Eesti topograafilise andmekogu (ETAK) ID 5877789

⁸⁵ Registrikood KLO2000173

⁸⁶ Looduskaitseadus § 55 lg 6¹ p 1

Süvendamise mõju võib avalduda otseselt vee-elustikule (põhjataimestik ja –loomastik, kalastik) vahetult tööde alal. Lisaks on mõjutatud alad, kuhu heljum ja müra kandub. Võimalikku mõju saab vähendada tööde ajastamise ja meteoroloogiliste tingimuste järgimistega. Arvestades tööala ning tööde mahtu, ei oma kavandatavad vee erikasutustööd olulist negatiivset mõju piirkonna elustikule, elupaikadele ning veerežiimile, kui järgitakse p 3.8. toodud töökorralduslikke nõudeid. Arvestades vee erikasutustööde mõju (ajutine ja pöörduv) ei ole ette näha olulist mõju keskkonnale.

3.3. Mõju ilmnemise tõenäosus

Olemasoleva objektiivse teabe põhjal ei teki vee erikasutustööde käigus olulist mõju veekeskkonnale, sh kaitsealuste liikide elupaikadele, vee-elustikule, kalastikule ja linnustikule ning inimese heaolule, kui järgitakse p 3.8. toodud töökorralduslikke nõudeid ning tehakse töid taotluses toodud mahus ja viisil. Seega tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnanaloo taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid maksimaalselt mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Kõik võimalikud muutused jäävad loodusliku muutlikkuse piiridesse ja on pöörduvad ning mõju vooluveekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene eeldatavalt vooluveekogumi seisund.

3.4. Mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöörduvus

Võimalik mõju veekvaliteedile ning müra on ehitusaegne ja möödub peale ehitustegevuse lõppu. Olemasoleva objektiivse teabe põhjal puudub seire vajadus. Rakendades keskkonnanalooaga seatud nõudeid (vt. p 3.8.) taastub olemasolev olukord tööde järgselt ning olulisi negatiivseid häiringuid ei teki.

3.5. Mõju piiriülesus

Kavandatavate töödega ei kaasne piiriüleseid mõjusid.

3.6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Jõesuu katastriüksusele⁸⁷ plaanitakse rajada uus slipp paatide vette laskmiseks ja veest välja võtmiseks. Slipi ehitamine jääb asukohta, mida juba kasutatakse paatide vette laskmiseks. Tegemist on peamiselt liivase-kruusase alaga, kus taimestikku ei kasva. Rajamisel on vaja teostada väljakaeve slipi konstruktsioonide paigaldamiseks. Väljakaeve teostamiseks rajatakse väljakaevatavast pinnasest ajutised pinnase vallid väljakaeve ala kõrvale, tõkestamaks vee tungimist kaevikusse. Pärast kaevetööde teostamist paigaldatakse slipi konstruktsioonid, killustik, geotekstiil ja betoonplaadid. Kaevetööde tegemiseks kasutatakse roomikekskavaatorit. Väljakaevatav pinnas utiliseeritakse väljaspool katastriüksust.

Veetõrjeks kasutatakse kaevikus veepumpasid, veepumba võimsus ja arv otsustatakse tööde käigus jooksvalt. Tööd teostatakse madalveeperioodil väljaspool kalade kudemisaega. Tööde tegemise ajal tõuseb ajutiselt heljum. Heljumi tekke vältimiseks teostatakse ehitustöid madalvee

⁸⁷ Katastritunnus 32802:004:0035. Sihtotstarve on 100 % üldkasutatav maa. Pindala on 3,67 ha, millest looduslik rohumaa 1,54 ha ja muu maa 2,13 ha

perioodil. Kaeveala piiratakse n.ö. veealuste kardinatega ehk geotekstiiliga mis on riputatud ujuvpoide külge. Väljakaevatav pinnas viiakse objektilt kohe ära ega ladustada objektile. Osast väljavõetavast pinnasest tehakse veetõkkesammid, materjalina üritatakse kasutada võimalikult tahket ja veekindlat pinnast. Tööde elluviimisel kasutatakse töökorras tehnikat. Kaldajoon oluliselt ei muutu, slipp läheb kohati natukene sügavamale kui varasemalt oli kallas ja tekivad minimaalsed nõlvad slipi poole, mis kaetakse erosiooni tõkestamiseks maakividega (vt. p 1.1).

Jõesuu katastriüksus jääb Võrtsjärve (Viljandi) hoiualale⁸⁸, mis kuulub üle-euroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala⁸⁹ ja Võrtsjärve loodusala⁹⁰. Tööd jäävad Võrtsjärve linnu ja loodusala piirile, kuid tegevuse mõjul on piiriülene mõju müra, masinatega liikumise ja sette hajumisena veesambas. Lisaks jääb allavoolu ligikaudu 150 m kaugusele Alam-Pedja looduskaitseala⁹¹, mis kuulub Natura 2000 võrgutikku kui Alam-Pedja linnuala⁹² ja Alam-Pedja loodusala⁹³. Kavandatav tegevus ei ole Natura 2000 võrgustiku alade kaitsekorraldusega otseselt seotud ega selleks vajalik.

3.6.1. Natura 2000 alad

Võrtsjärve linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), soopart ehk pahlsaba-part (*Anas acuta*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), rabahani (*Anser fabalis*), punapea-vart (*Aythya farina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), hüüp (*Botaurus stellaris*), valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*), sõtkas (*Bucephala clangula*), mustviires (*Chlidonias niger*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), lauk (*Fulica atra*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), sinirind (*Luscinia svecica*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), mudatilder (*Tringa glareola*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*)⁹⁴.

EELISE andmetel on alal registreeritud III kaitsekategooria linnu mustviire⁹⁵ elupaik. E-elurikkuse andmebaasi andmetel on piirkonnas 2019. ja 2018. aastal registreeritud sõtka, 2017. aastal tuttpüti ja III kaitsekategooria liigi jõgitiiru, 2015. ja 2014. aastal sinikael-pardi, 2013. aastal tuttpüti, naerukajaka, sõtka ja kiivitaja, kes on kõik ka Võrtsjärve linnuala kaitseesmärgiks, loodusvaatlused.

Mustviires on Eestis ebaühtlase levikuga väiksearvuline haudelind. Pesitseb taimestikurikastel veekogudel ja püsivalt üleujutatud aladel. Pesapaik valitakse rangete kriteeriumite alusel, pesad asuvad ujutaimedel või roolademeil ning on ümbritsetud roostikuga, et munad veekogu lainetusega hukka ei saaks. Elupaiga kvaliteeti mõjutavad veetaseme kõikumine ja veetaimede

⁸⁸ Registrikood KLO2000173

⁸⁹ Registrikood RAH0000104

⁹⁰ Registrikood RAH0000595

⁹¹ Registrikood KLO1000455

⁹² Registrikood RAH0000123

⁹³ Registrikood RAH0000577

⁹⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (edaspidi *nimekiri*) p 65

⁹⁵ Registrikood KLO9120851

eemaldamine (toob kaasa lainetuse mõju suurenemise, häirimise, pesa avatuse röövlindudele). Eesti asurkonnast ligikaudu 5 % mustviireid pesitseb Võrtsjärvel.

Sõtkastele ala pesitsemiseks ei sobi, kuna liik pesitseb puude õõnsustes.

Tuttpütt eelistab Eestis siseveekogudest suuremaid keskmise toitainete- ja taimeistikurikkusega järvi. Pesapaiga valikul on oluline kaldataimestiku olemasolu, eelistatult pesitseb roostikus. Ohuteguriks on alade soostumine, mille tõttu sobivad elupaigad nihkuvad roostiku välisserva, kus pesad on avatumad teistele ohuteguritele (tormid, kisklus).

Jõgitiir ehitab pesa saartele või jõe-järve kaldale lopsakama taimeistiku varju, ära ei põlga ta ka puude ja põõsastega asustatud kohti. Elatakse suurtes kolooniates, kus pesade vahekaugus on harilikult kolm meetrit.

Sinikael-part ehitab pesa vee lähedale, tavaliselt varjatud kohta maapinnale.

Naerukajakas ehitab pesa veekogu kaldale ja see kujutab endast kuivade kõrte kuhjatist mätta otsas.

Kiivitaja pesitseb peagu kõikjal, välja arvatud metsades.

Slipi ehituse ala kõrval Tartu - Viljandi - Kilingi-Nõmme maantee⁹⁶ pool asub väike roostikuala (ligikaudu 250 m²), mis kuulub väikeses osas hoiuala koosseisu, kus võib ka pesitsevaid linde leiduda. **Looduskaitseaduse § 55 lg 6¹ p 1 alusel on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine keelatud. Seetõttu on väljaspool projektiala keelatud roostiku kahjustamine.**

Arvestades eeltoodut, et tööd viiakse läbi madalvee perioodil ning tegemist on juba aktiivselt kasutatava alaga, mis ei ole pesitsemisalana kõrge väärtusega, ei ole kavandatud ühekordsel ja lühiajalisel tegevusel ebasoodsat mõju Võrtsjärve linnuala kaitse-eesmärgiks olevate linnuliikide elupaikade seisundile.

Võrtsjärve loodusala kaitstavad elupaigatüübid on vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), looduslikult rohketoitelised järved (3150), jõed ja ojad (3260), niiskuslembeded kõrgrohostud (6430), lamminiidud (6450), liivakivipaljandid (8220), vanad loodumetsad (9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Lisaks kaitstakse järgmiste liikide elupaikasad: on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), harilik tõugjas (*Aspius aspius*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*) ja laiujur (*Dytiscus latissimus*)⁹⁷.

Alal on registreeritud III kategooria hingi (*Cobitis taenia*)⁹⁸ elupaik. Kaitsealuseid elupaigatüüpe EELISE andmetel alal ei ole.

Harilik hink on Eestis III kaitsekategooria liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Hink elab enamasti selgeveelistes veekogudes, liivase või savise põhjaga aladel. Jõgedes valib ta elukohaks aeglase vooluga sood ja vanajõgede suudmealad. Eestis elab hink

⁹⁶ Eesti topograafilise andmekogu (ETAK) ID 5877789

⁹⁷ Nimekirja 511

⁹⁸ Registrikood KLO9102666

mitmes jões ja järves ning rannikumeres, kuid tema levik on lünklik. Hink koeb maist juulini, millal koeb marja veetaimede külge. Koelmuteks on tavaliselt madala (0,3-0,8 m) veega taimestikurikkad kohad.

Kuna Emajões on liigile omast elupaika külluses, siis on rajatava taristu negatiivne mõju marginaalne ja lühiajaline. **Arvestades eeltoodut, et tegemist on juba kasutuses oleva alaga, mis ei ole hingi jaoks sobilik elupaik, ei ole kavandatud tegevusel ebasoodsat mõju Võrtsjärve loodusala kaitse-eesmärgiks oleva kalaliigi elupaiga seisundile.**

Alam-Pedja linnualal kaitstakse järgmiste liikide elupaikasad: kanakull (*Accipiter gentilis*), rästas-roolind, soopart ehk pahlsaba-part, luitsnökk-part (*Anas clypeata*), viupart, sinikael-part, rägapart, kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), suur-konnakotkas (*Aquila clanga*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), sõtkas, öösorr (*Caprimulgus europaeus*), mustviires, must-toonekurg, roo-loorkull, välja-loorkull (*Circus cyaneus*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), rukkirääk, väikeluik, valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), rohunepp (*Gallinago media*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas, punaselg-õgija, hallõgija, väikekajakas, vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), männikäbilind (*Loxia pytyopsittacus*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), tutkas, laanerähn ehk kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähn ehk hallrähn (*Picus canus*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), täpikhuik, händkakk (*Strix uralensis*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix*), metsis (*Tetrao urogallus*), mudatilder, heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*)⁹⁹.

Alam-Pedja linnualale ulatub ka eelmainitud III kategooria linna mustviire¹⁰⁰ elupaik. E-elurikkuse andmebaasi andmetel on slipi rajamise vahetus läheduses registreeritud 2017. aastal suurkoovitaja ja hallõgija loodusvaatlused.

Suurkoovitajad asustavad suuremaid avamaastikke (kultuurmaastikud, jõeluhad, rannaniidud jne). Pesad rajatakse niisketele niitudele või soodesse. Pojad lennuvõimestuvad juuni lõpus või juuli esimesel poolel.

Hallõgija ehitab pesa peaaegu alati rabamännile. Pojad on pesahoidjad ja lahkuvad pesast kolmenädalastena.

Arvestades eeltoodut, et Alam-Pedja linnuala jääb piisavalt kaugemale ning ehitusalal pole suurkoovitaja ja hallõgija jaoks sobilikke elupaikasad ja tegemist on juba kasutuses oleva alaga, ei ole kavandatud tegevusel ebasoodsat mõju Alam-Pedja linnuala kaitse-eesmärgiks olevate linnuliikide elupaikade seisundile.

Alam-Pedja loodusosal kaitstakse järgmisi elupaigatüüpe: huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmes (4030), liigirikkad niidud lubjavesel mullal (*6270), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), rabad (7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusemetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0), lammi-

⁹⁹ Nimekirja p 2

¹⁰⁰ Registrikood KLO9120851

lodumetsad (91E0) ning laialehised lammimetsad (91F0). Lisaks liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas, tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), harilik tõugjas, harilik hink, harilik võldas, harilik vingerjas, suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), laiujur (*Dytiscus latissimus*), tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*), soohilakas (*Liparis loeselii*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*)¹⁰¹.

Emajões on EELISE andmetel registreeritud II kategooria tõugja¹⁰², III kategooria vingerja¹⁰³, võldase¹⁰⁴ elupaigad, kes kõik on ka Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eesmärkideks.

Tõugjas elab suuremates jõgedes ja järvedes. Eestis on teda vähe, elab Emajões ja Väikeses Emajões, Võrtsjärves, Peipsi järves ja Narva jões. Ta on rõõvkala, toitub esimesest eluaastast alates väikestest kaladest, keda uimastab sabaga vastu vett lüües. Eestis koeb mai algul jõgede kiirevoolulistest kohtades kruusa- või liivasele põhjale¹⁰⁵. Jõesuu piirkond ei ole Keskkonnaametile teadaolevalt tõugja elupaigaks märgitud ning kavandatavate tööde elluviimisel antud liiki ega elupaika negatiivselt ei mõjuta.

Harilik hink on Eestis III kaitsekategooria liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Hink elab enamasti selgeveelistes veekogudes, liivase või savise põhjaga aladel. Jõgedes valib ta elukohaks aeglase vooluga sopid ja vanajõgede suudmealad. Eestis elab hink mitmes jões ja järves ning rannikumeres, kuid tema levik on lünklik. Hink koeb marja veetaimede külge maist juulini. Koelmuteks sobivad madala (0,3-0,8 m) veega taimestikurikkad kohad. **Looduslike tingimuste poolest võiks tööde piirkond küll hingule elupaigaks olla, kuid kuna Emajões on liigile omast elupaika külluses, siis on rajatava taristu negatiivne mõju marginaalne ja lühiajaline. Arvestades ka asjaolu, et tegemist on kasutuses oleva alaga, siis tööde ala hingule elupaigaks ei sobi ning kavandatavate tööde elluviimine taotluses toodud mahus ja viisil ei mõjuta antud liiki ega elupaika negatiivselt.**

Vingerjas elab mudase põhjaga taimestikurikastes hästi läbisoojeneva madala veega kohtades. Ta hoidub põhja ning talub väga hästi hapnikupuudust. Vingerjat ohustab elupaikade hävitamine maaparandus- ja kuivendustööde käigus ning veetaseme muutmine järvedes. Kudemine algab Eestis aprilli lõpul-mai algul, kestab arvatavasti juunini, marjaterad lastakse madalas vees möödunud aastastele surnud taimedele tavaliselt kahe portsjonina. **Planeeritava slipi ala vingerjale elupaigaks tõenäoliselt ei sobi, mistõttu kavandatava projekti elluviimine ei mõjuta antud liiki ega elupaika negatiivselt.**

Võldas on Eestis III kategooria kaitsealune liik ja kuulub EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisasse. Eesti punase raamatu andmetel on liiki hinnatud ohuväliseks. Eestis on võldast leitud mandriosas 80 jõest ja ojust ning kümmekonnast järvest. Öise eluviisiga võldas vajab eluks kruusast-kivist põhja ja jahedat hapnikurikast vett („Eesti kalad”, Tiit Hunt 2012). Võldas eelistab kruusast-kivist põhja. Nimetatud liik on hapnikunõudlik, elab enamasti jahedas vees, ent kohtades, kus vesi on hapnikust üleküllastunud (kärastikel, koskede, jugade ja veskitammide all) võib leppida veesoojusega kuni 21-23 °C. Kudemisperiood on lühike (reeglina kuni nädal) ning toimub aprilli teisel või mai esimesel poolel 5-9 °C juures.

¹⁰¹ Nimekirja p 14

¹⁰² Registrikood KLO9102665

¹⁰³ Registrikood KLO9102667

¹⁰⁴ Registrikood KLO9102668

¹⁰⁵ Eesti Entsüklopeedia. Veebilehekül: <http://entsyklopeedia.ee/>

Arvestades eelnevat, siis planeeritava slipi ala võldasele elupaigaks ei sobi ning projekti elluviimine taotluses toodud mahus ja viisil ei mõjuta antud liiki ega elupaika negatiivselt.

Ehitusalast 150 m kaugusel on inventeeritud elupaigatüüp **jõed ja ojad**. See elupaigatüüp hõlmab Eestis neid vooluveekogude lõike, mis on püsinud looduslikus või looduslähedases seisundis. Neil on säilinud looduslikult looklev voolusäng, mille veekvaliteet ei ole inimtegevusest oluliselt mõjutatud, kaldal kasvab haruldasi või ohustatud taimeliike ning on kaladele tähtsaks kudemispaigaks.

Slipi rajamine jääb kaitsealalt eemale ning arvestades tööde mahtu, läbiviimise aega ja et tegu on ühekordse tegevusega, ei ole slipi rajamisel olulist ohtu Alam-Pedja loodusala kaitse-eesmärkide soodsale seisundile.

Olemasolevate objektiivsete teadmiste põhjal on slipi rajamise eesmärgil veekogu süvendamisel mahus 470 m³ ja veekogusse tahkete ainete paigutamisel mahus *ca* 350 m³ ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele välistatud ja täismahulist ehk asjakohast hindamist (seega ka KMH-d) ei ole vajalik läbi viia.

3.6.2. Teised kaitsealad

Võrtsjärve hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – looduslikult rohketoiteliste järvede (3150), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitude (6450) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0) kaitse ning EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide, samuti EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaika kaitstakse, on: harilik tõugjas, harilik hink, harilik võldas, harilik vingerjas, rästas-roolind, soopart ehk pahlsaba-part, viupart, sinikael-part, rägapart, suur-laukhani, rabahani, punapea-vart, tuttvart, hüüp, sõtkas, mustviires, roo-loorkull, rukkirääk, väikeluik, lauk, merikotkas, tõmmukajakas, naerukajakas, väikekoskel, jääkoskel, tutkas, tuttpütt, täpikhuik, jõgitiir, mudatilder, kiivitaja. Olemasoleva Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduskava (2011-2020) kaitsekorralduslikult oluliste haudelindude leviku (roostiku liigid) joonise (lisa 5) alusel ei jää slipi ehitamise alale olulisi haudelindude pesitsuskohti.

Allavoolu ligikaudu 160 m kaugusele jääb Alam-Pedja looduskaitseala¹⁰⁶ Emajõe-Pedja-Põltsamaa piiranguvöönd¹⁰⁷, mille kaitse-eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine¹⁰⁸.

Kuna slipi ehitamine Alam-Pedja looduskaitsealale ei jää ja arvestades ka Emajõe suurust ja vooluhulka, ei ohusta tööde läbiviimine Võrtsjärve hoiuala ega Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eesmärke.

¹⁰⁶ Registrikood KLO1000455

¹⁰⁷ Registrikood KLO1101387

¹⁰⁸ Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määruse nr 153 „Alam-Pedja looduskaitseala kaitse-eeskiri“ § 12 lg 2

3.6.3. Teised liigid

EELISe andmetel asuvad alal II kategooria põhja-nahkhiire (*Eptesicus nilssonii*)¹⁰⁹, veelendlase (*Myotis daubentonii*)¹¹⁰ ja pargi-nahkhiire (*Pipistrellus nathusii*)¹¹¹ elupaigad.

Põhja-nahkhiir on Eestis levinud üle kogu riigi, olles siin kõige arvukam nahkhiireliik. Põhja-nahkhiir toitub peamiselt sääselistest¹¹².

Veelendlane on Eestis levinud ning sageli kohatav liik, keda leidub ka suurematel saartel. Veelendlast kohtab sageli mitmesuguste veekogude kohal ja nende läheduses asuvates puistutes, suuri lagedaid alasid veelendlane tavaliselt väldib¹¹³. Veelendlane toitub veekoguga seotud putukatest, aga on võimeline toiduks tarvitama ka väikesi kalu¹¹⁴.

Pargi-nahkhiir on levinud üle Eesti ning on sagedasti kohatav nahkhiireliik, kuid põhja pool liigi esinemissagedus mõnevõrra väheneb. Eelistatud toitumisalad on ka veekogude kaldakooslused. Pargi-nahkhiir toitub lendavatest putukatest¹¹⁵.

Kuna nahkhiired toituvad vees arenevatest putukatest on tööde läbiviimisel lühiajaline mõju nahkhiirte toitumisalale, sest putukate elutegevus tööde piirkonnas on häiritud. Arvestades elupaiga suurust ei ole tööde läbiviimisel märkimisväärset mõju nahkhiirte elutegevusele. Seega ei ohusta tööde läbiviimine kaitsealuste nahkhiirte elupaika.

Lisaks on Jõesuu piirkond märgitud III kaitsekategooria põhjalooma laiujur (*Dytiscus latissimus*) elupaigaks. **Laiujur** eelistab elada väikestes tiheda taimestikuga seisuveekogudes, kuhu ulatub ka päikesekiirgus. Laiujuri vähenemise põhjuseks on veekogude eutrofikatsioon ja kinnikasvamine – need tegurid toovad endaga tavaliselt kaasa valgusrežiimi muutusi, mis mõjutavad negatiivselt laiujuri elutingimusi. **Arvestades eelnevat, siis planeeritava slipi ala laiujurile elupaigaks ei sobi ning projekti elluviimine taotluses toodud mahus ja viisil ei mõjuta antud liiki ega elupaika negatiivselt.**

3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Tööde piirkonnale lähimad vee erikasutustegevused on seotud Võrtsjärvest korrashoiu eesmärgil sette eemaldamisega, millest lähim tööde ala jääb ca 7 km kaugusel asuvale Promenaadi (registriosa nr 3640939, katastritunnus 32802:003:0220) kinnistule ja sellega piirneval alal Võrtsjärves. Tööde elluviimiseks on Mittetulundusühingule VAIBLA PUHKEALA¹¹⁶ antud veekeskkonnariskiga tegevuse registreering nr RE.VT/514392¹¹⁷, mille alusel on Võrtsjärvest korrashoiu eesmärgil lubatud eemaldada setet mahus 400 m³. Veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu kehtivuse aeg on 03.01.2022 kuni 15.12.2023.

¹⁰⁹ Registrikood KLO9114119

¹¹⁰ Registrikood KLO9114118

¹¹¹ Registrikood KLO9114120

¹¹² SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/pohja-nahkhiir>

¹¹³ SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/veelendlane>

¹¹⁴ Kaitsekorralduskava peatükk 1: Bioloogia

¹¹⁵ SA Eestimaa Looduse Fond veebilehekül: <https://elfond.ee/nahkhiired/nahkhiirtest/pargi-nahkhiir>

¹¹⁶ Registrikood 80270096, aadress Viljandi maakond, Viljandi vald, Kolga-Jaani alevik, W. Reimani tn 5, 70301

¹¹⁷ Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 03.01.2022 dokumendi nr DM-117646-7 all

Eelpool kirjeldatud tegevus jääb käesoleva projekti alast piisavalt kaugemale, et tegevuste elluviimisel koosmõju ei teki. Teadaolevalt puuduvad ka teised vee erikasutusega seotud tegevused, millega võiks koosmõju tekkida.

3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Lähtudes taotlusest, eelhindangust, arvestades määruse nr 31 § 5 lg 2, KeHJS § 11 lg 8¹, veeseaduse § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 14 ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 53 lg 1 p 6, seatakse keskkonnaloale töökorralduslikud nõuded.

Vee erikasutusega kaasneva võimaliku negatiivse keskkonnamõju vähendamise meetmed (keskkonnaloa tabel V16):

- 1) Veesiseseid töid teostada madala veetasemega ajal.
- 2) Heljumi edasikandumise vältimiseks tuleb kaeveala piirata geotekstiilist kardinatega.
- 3) Tööd tuleb katkestada valingvihmade korral.
- 4) Väljaspool projektiala on roostiku kahjustamine keelatud.
- 5) Masinate hooldustöid ja tankimist ei tohi teha ebatasasel pinnasel ja veekogude veekaitsevööndis.
- 6) Tööde tegemisel tuleb vältida vee-elustiku kahjustamist. Kui tööde tõttu jääb vee-elustik kuivale või lompidesse lõksu, tuleb need vette tagasi tõsta.
- 7) Töid teostada lähtudes põhimõttest, mida lühema ajaga töid ellu viiakse, seda lühemalt mõjutab see vee-elustikku.

Tööde teostamise tingimused ja nõuded (keskkonnaloa tabel V16):

- 1) Rajatise rajamisel tuleb lähtuda esitatud taotlusest, keskkonnaloast ja Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ poolt koostatud põhiprojektist „Jõesuu randumisala“ (töö nr 2021013).
- 2) Süvendustööde ning ehitustööde käigus tekkivad vallid ja teised settekogumid tuleb tasandada.
- 3) Ehitustööde tagajärjel ei tohi piirkonnas Emajõe laevatatava osa veepõhja kõrgus tõusta. See tähendab, et välditakse süvenduspinnase paigaldamist Emajõe laevatatavale osale või piirkonda, kust toimub setete transport vooluvee mõjul.
- 4) Süvenduspinnas (sh ajutised pinnasvallid, mis likvideeritakse pärast slipi rajamist) tuleb alalt esimesel võimalusel eemaldada ja anda üle vastavat luba omavale isikule.

Parima võimaliku tehnika kasutamine (keskkonnaloa tabel V16):

Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase- ega veereostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut.

Toimingud avarii korral (keskkonnaloa tabel V16)

Keelatud on kütte- ja määrdeainete sattumine vette ja pinnasesse. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.

Muud asjakohased meetmed (keskkonnanaloo tabel V16):

- 1) Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnanaloo taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid maksimaalselt mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnanaloo kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil õigus tunnistada keskkonnanaloo kehtetuks¹¹⁸.
- 2) Ehitusprahi veekogusse sattumisel tuleb see koheselt eemaldada. Tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt jäätmeseaduse nõuetele.
- 3) Ehitustegevus (sh süvendustööd) veeteel tuleb kooskõlastada Transpordiametiga¹¹⁹. Peale tööde lõppu tuleb esitada ka andmed, mis iseloomustavad tehtud hüdrotehnilisi töid (teostusjoonis) ning mis oleksid aluseks navigatsioonikaartide korrigeerimiseks¹²⁰.
- 4) Loas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

4. Eelhindangu järelendus

Taotluse kohaselt soovitakse Viljandi maakonnas Viljandi vallas Vaibla külas asuvale Jõesuu kinnistule (registriora nr 3044239, katastritunnus 32802:004:0035), Võrtsjärve¹²¹ väljavooluks oleva Emajõe¹²² vasakule kaldale rajada slipp. Ehitustöödega kaasnevad vee erikasutustööd: süvendustööd mahus 470 m³ (veeseadus 187 p 8) ja tahkete ainete paigutamine vette allpool keskmist veetaset mahus ca 350 m³ (veeseadus § 187 p 10).

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju. Otsustajal on piisavalt teavet, et jätta KMH algatamata, mistõttu KMH ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta oluliselt kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Kavandatav rajatis ei mõjuta oluliselt kalda ega rannaprotsesse. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega;
- kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiohtu või suurõnnetusi.

Oluline on lähtuda järgmistest nõuetest ja tingimustest:

- 1) Veesiseseid töid tuleb võimalusel teostada madala veetasemega ajal.
- 2) Heljumi edasikandumise vältimiseks tuleb kaeveala piirata geotekstiilist kardinatega.
- 3) Tööd peab katkestama valingvihmade korral.
- 4) Masinate hooldustöid ja tankimist ei tohi teha ebatasasel pinnasel ja veekogude veekaitsevööndis.
- 5) Tööde tegemisel tuleb vältida vee-elustiku kahjustamist. Kui tööde tõttu jääb vee-elustik kuivale või lompidesse lõksu, tuleb need vette tagasi tõsta.

¹¹⁸ Vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4

¹¹⁹ Vastavalt Majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.12.2002 määruse nr 26 „Ehitustegevuse kord veeteel või navigatsioonimärgi vahetus läheduses või mõjupiirkonnas“ (edaspidi *määrus nr 26*) § 1 lg 2

¹²⁰ Määrus nr 26 § 2 lg 4

¹²¹ Registrikood VEE2083800

¹²² Registrikood VEE1023600

- 6) Töid teostada lähtudes põhimõttest, mida lühema ajaga töid ellu viiakse, seda lühemalt mõjutab see vee-elustikku.
- 7) Rajatise rajamisel tuleb lähtuda esitatud taotlusest, keskkonnaloast ja Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ poolt koostatud põhiprojektist „Jõesuu randumisala“ (töö nr 2021013).
- 8) Süvendustööde ning ehitustööde käigus tekkivad vallid ja teised settekogumid tuleb tasandada.
- 9) Süvenduspinnas (sh ajutised pinnasvallid, mis likvideeritakse pärast slipi rajamist) tuleb alalt esimesel võimalusel eemaldada ja anda üle vastavat luba omavale isikule.
- 10) Ehitustööde tagajärjel ei tohi piirkonnas Emajõe laevatatava osa veepõhja kõrgus tõusta. See tähendab, et välditakse süvenduspinnase paigaldamist Emajõe laevatatavale osale või piirkonda, kust toimub setete transport vooluvee mõjul.
- 11) Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase- ega veereostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut.
- 12) Keelatud on kütte- ja määrdeainete sattumine vette ja pinnasesse. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.
- 13) Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid maksimaalselt mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4, õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.
- 14) Ehitusprahi veekogusse sattumisel tuleb see koheselt eemaldada. Tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt jäätmeseaduse nõuetele.
- 15) Vastavalt määruse nr 26 § 1 lg 2 tuleb ehitustegevus veeteel tuleb kooskõlastada Transpordiametiga. Peale tööde lõppu tuleb Transpordiametile esitada ka andmed, mis iseloomustavad tehtud hüdrotehnilisi töid (teostusjoonis) ning mis oleksid aluseks navigatsioonikaartide korrigeerimiseks¹²³.
- 16) Loas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

Margit Lillema
spetsialist
veeosakond

Stella Miil
spetsialist
looduskasutuse osakond

Jarko Jaadla
vee-elustiku spetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo

¹²³ Määrus nr 26 § 2 lg 4